

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția. Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Familia de Mocsonyi pentru catedrală.

Veste îmbucurătoare aducem astăzi cetitorilor și întreg neamului românesc, veste care va face, ca toți să uităm pe un moment greutatea vieții și ale luptelor purtate pentru conservarea și asigurarea ei.

Nobila și ilustra familie de Mocsonyi ni-a cauzat nespusa bucurie, de care pătașă voim să se facă totă suflarea românească.

Acosta ilustră familie, care ni-a dat pe un Petru și Andrei de Mocsonyi, ne-a dat pe atâți alți ilustri și mari bărbați fruntași ai trecutului nostru, și ni-a dat pe cel mai luminat fruntaș național al prezentului, pe Dr. Alexandru de Mocsonyi, a adăus o nouă piatră neperitoare la monumentul ce singură și l'a ridicat și până acuma, și care gravat se află în inimile tuturor Românilor: monumentul stimei și al recunoștinței pentru serviciile aduse neamului românesc și pentru jertfele depuse pe altariul bisericii străbune.

Apelul adresat din partea Înalt-preasfințitului nostru Arhiepiscop și metropolit Ioan Metianu în chestia catedralei, către întreg clerul și poporul din Metropolie, mai bine a fost înțeles de acosta ilustră familie, din partea căreia predată a fost Înalt-preasfințitului nostru Arhiepiscop și metropolit Ioan Metianu următoarea scrisoare, însoțită de 60.000 corone, drept contribuție benevolă la fondul catedralei:

Înalt Prea Sfinția Ta, Domnule Arhiepiscop și Metropolit!

Adânc pătrunși de pietate, iubire și venerațiune față de morții familiei, îndeosebi față de fericirii în Domnul adormiți Caterina, Mihail, Antoniu, Georgiu și Eugeniu, cari ne stau mai aproape, donăm în pia Lor memorie pentru catedrala metropolitană din Sibiu 60.000 cor.

Aducând acosta Înalt Prea Sfinției Tale la binevoitoarea cunoștință, Te rugăm Prea Sfințite, a primi expresiunea considerațiunii noastre celei mai distinse. Birchiș, 22 Septembrie 1902 st. v. Alexandru Mocsonyi m. p., Zeno Mocsonyi m. p. Ved. contesă Andreiu Bethlen născută Livia de Mocsonyi m. p. Contesa Rudolf Bissingen născ. Georgina de Mocsonyi m. p. Ved. Eugenia de Mocsonyi născ. Teresia Horváth de Zalabér m. p.

Credem, că nu va fi român, care să nu binecuvinte și binecuvântare de sus să nu ceară asupra acestei familii, care atât de bine înțelege cari sunt necazurile neamului românesc și unde trebuie pus umărul în contra primejdiilor ce ar pute să l amenințe.

Prin fapta acosta măreție, până acuma unică în biserica noastră din aceste părți, nobila și ilustra familie de Mocsonyi a dat o nouă dovadă de interesul cel mare, pe care-l poartă față de biserica străbună și față de clerul și poporul acestei biserici. Recunoștință datorită deci clerului și poporului român acestor familii; și recunoștință acosta și-o va arăta mai bine prin manifestarea interesării față de neam și biserică în măsura în care o face acosta ilustra familie de Mocsonyi, de o parte, ear' de altă parte potențându și venerațiunea față de memoria membrilor repositați și față de membrii vii ai acestei ilustre și nobile familii române.

Rugăciuni se înălțăm deci la tronul cel ceresc pentru odihnirea în pace a sufletelor întru memoria cărora se face acosta frumoasă donațiune, și pentru lungă viațuire a cârurilor din viață ai aceste familii, membrilor lor, ca ceriul să le răsplătească acosta mare binefacere, ear' nobila lor faptă imitatori să afle întră fiii vrednici ai bisericii noastre.

Trăiească familia de Mocsonyi!

Monumentul din Cluj.

Sibiu, 15 Octombrie n.

Zi de mare sărbătoare pentru orașul Cluj a fost ziua de Duminecă. Și nu numai pentru Cluj, ci pentru țera întregă. Căci în acosta zi s'a făcut cu solemnitate deosebită inaugurarea frumosului monument ridicat în piața cea mare a Clujului întru memoria viteazului și dreptului rege Mateiu Corvinul, a cărui legendară amintire e vie în inimile tuturor locuitorilor din patria acosta, — cărturari și necărturari, — și vie va rămâne pentru totdeauna, ca a celui mai mare domnitoriu pe care l'a avut Ungaria.

La sărbările de inaugurare a monumentului ce i-s'a ridicat a luat parte Domnitoriul țerii, reprezentat prin Arhiducele Iosif August, a luat parte guvernul, reprezentat prin aproape toți membrii cabinetului, în frunte cu prim-ministrul Széll, a luat parte parlamentul, delegațiunile tuturor municipiilor din Ardeal, aristocrația, bisericile, inteligența și mai presus de toate poporul, masele cele mari, cari mai des și mai mult se gândesc la marele rege Mateiu, personificarea dreptății, acest tesaur prețios, după care tocmai păturile de jos ale populațiunii alergă mai mult, fără să le fie dat a l ajunge totdeauna.

A luat parte deci la inaugurarea monumentului țera întregă, aducând prinos memoriei acestui mare Domnitoriu, de care pe noi Români ne mai lăgă și alte amintiri, acelea de afinitate, dat fiind, că marele rege a fost de viață română, sânge din sângele nostru, ceea-ce nu a negat nici el, și nu neagă nici istoricii magiari, cei atât de desteri în a ascunde adevărul în chestii de asemenea natură.

Actul desvélirii a fost înălțătoriu de inimi. S'a celebrat întâiu serviciu divin, apoi reprezentant. l Maiestății Sale a mers la monument, încunjurat de dignitarii țerii, și aclamat în mod

sgomotos de mulțimea care umpluse piața cea mare a Clujului.

Reprezentantul Domnitoriului a fost aci salutat prin rostul prim-ministrului Széll, care într'un discurs avântat a mulțămît Maiestății Sale pentru bucuria ce a făcut-o țerii întregi prin participarea la acosta mare sărbătoare, rugând la fine pe A. Sa să ordoneze desvélirea monumentului ridicat întru memoria celui rege ungar, care glorie și splendore a lăsat în urmă sa.

Arhiducele Iosif August într'un răspuns bine simțit aduce tribut de recunoștință marelui Domnitoriu din trecut, — născut în Cluj — și în numele Maiestății Sale dă ordin să fie desvélit monumentul ce i-s'a ridicat.

Pânzele cad, și uriașă statuă a regelui Mateiu umple de uimire pe toți cei de față. Arhiducele salută milităresce în fața ei, clopotele sună la toate bisericile, tunurile bubue, și întreaga mulțime erupse în aclamări sgomotoase. Presidentul comisiunii însărcinate cu ridicarea monumentului îl predă acum orașului Cluj spre îngrijire, ear' primariul orașului face promisiune solemnă, că monumentul va fi grijit ca un altariu sfânt, la treptele căruii fiecare pôte să-și rostască rugăciunea, și cu acosta solemnitate e terminată...

Clujul are deci o nouă podobă, un monument, cărui asemenea nu se află în țera!

Să nu uite însă Clujul nici odată, că monumentul acela nu e al regelui Mateiu, ci al însușirii celei mai frumoase și mai nobile ce o avea și ce o pôte ave un domnitoriu, al dreptății, pe care tocmai regele Mateiu a știut-o împărți mai bine între supușii săi. Și să nu uite, că toți cei-ce vor ingenunchia în fața acestui monument, pentru a rostii rugăciuni către ceriu, nu le rostesc în alt scop, de cât pentru a li-se face parte de dreptatea pe care o caută în lumea acosta trecătoare!

Ear' însămnându și-le binetote acea, — cei din Cluj și cei de pe alte locuri, — să stăruiescă toți, ca dreptatea să-și ocupe earăși tronul în țera

FOIȘORĂ

Momente din viața bisericească a Românilor ortodocși din Transilvania. 1780—1787.

(Urmare)

Nr. 3445. 15 Maiu.

Cu milostivire arată înălțatul crăesul guvernul, precum a sa preasfințita chesaro crăiesca și apostolică mărire prin milostivul seu dicretum, care au eșit la 25 April aici bine au plăcut a porunci, ca fără știrea împărăției să nu se mai ia nici o biserică dela nici o lege.

Vă poruncim protopopilor ca să nu cutezați a lua nici o biserică dela nimenea, și de ar lua cineva dela noi, să faceți nouă de știre, ca să arătăm înălțatului guvernul.

S'au dat în Sibiu. 15 Iulie. A. 1781.

Ioan Popoviciu, vicareș neuniților.

Nr. 4533. 10 Iunie.

Cu milostivire arată înălțatul Crăiesc guvern. și poruncesce, ca preoții neuniți să nu mai cuteze a cununa cătane împărătesci, numai care vor ave carte de slobozenie dela regement.

Care preot va mai cununa cătane împărătesci, nu se va plăti cu nesciință, ci de preoție se va lipsi.

S'au dat în Sibiu, 10 Aug. 1781.

Ioan Popoviciu, vicareș neuniților.

Nr. 4252. 12 Iunie.

Cu milostivire arată înălțatul crae. guber. precum în țara Ungurască orașul Jandinensul foarte rău au ars, foarte rău rămânând omenii la mare sărăcie, cărora la biserică să se adune milostenie, dându-se cu cîntanție la perceptorii locului.

Cu nădeșdea protopopii veți împlini treba acosta, și cîntanțiile veți aduce la noi, să arătăm înălțatului guvernul.

Sau dat în Sibiu, 10 Aug. 1781.

Ioan Popoviciu, vicareș neuniților.

Nr. 6239. 6240. 27 August.

Intru acest milostiv comision cu milostivire arată înălțatul crăesul gubern. precum preamlostivului înălțatului și puternicului împăratului nostru Iosif al 2-lea cum partea politică, așa noi cea bisericească cu credincioasă ascultare jurământul credinței noastre împărății sale să punem.

Pentru care jurământul credinței la 30 ale lui Sept. protopopii cu 2 preoți aleși să vă aflați la Sibiu înaintea noastră sub lipsirea cinstii.

S'au dat în Căstău, 24 Sept. A. 1781.

Ioan Popoviciu, vicareș neuniților.

Schiluş la protopopi

Cinstite Protopope, Nouă Iubite.

Din porunca înălțatului crăiescului guvernul care v'am arătat, și jurământul credinței vostre Înălțatului împărat aici înaintea noastră deplin ați pus, așa vi se poruncesce, în

ciarul ce vei vedea acosta, în grabă să aduni toți preoții și cliricii voștri la un loc, și în chipul și forma care v'o trimitem aici, așa deplin pe fiește-care să-l jurați. Și după acosta fiește-care cu iscălitura și pecetea sa să întărească. Și așa deplin precum v'am arătat la 20 de zile ale acestei luni gata să aduceți la noi la Sibiu, ca să putem arăta înălțatului crăiescului guvernul. Care nu va plini precum să poruncesce, de cinst se va lipsi.

S'au dat în Sibiu, 1. Noem. A. 1781.

Ioan Popoviciu, vicareș neuniților.

Eu (N. N.) jor pre Dumneșul cel viu, adevărat și vecinic și pre (cre)ștină mea mă leg și mă făgăduiesc Prealuminatului și preaputernicului Prinț, Domnului, Domnului Iosif al 2 lea, din mila lui Dumneșu alesului al Romanilor Împărat, pururea slăvitului craiului țerei nemțesci, al Ierusalimului, al țerei unguresci, al Bohemiei archipovățitoriu, al Austriei, oblăduitoriu Lotharingiei, marelui Princip al Ardealului iproci. Domnului, Domnului și Principelui meu legiuit și moștean, mie prea milostiv, cumcă slăvitei chesaro crăieștii sale Mărimi și legiuitilor sei moșteni și următori în totă curgerea vieții mele credincios, ascultătoriu, supus, drept, și nefățarnic. Prietenilor lui Prietin, nepretenilor lui nepretin voiu fi, improtiva sîntelor fețe, statului, diregetorii, cinstei, țerilor mărimii sale, și următorilor sei nici într'ascuns nice de față ceva rău voiu meștesugi sau altora măcar în ce modru aceași a face indemnătoriu, sfățitoriu și ajutătoriu voiu fi, da încă și de aș pricepe sau aș înțelege pre alții pre cineva, că spre scăderea mărimii sale și moștenitorilor și

acésta, și se nu mai fie urgisit și persecutat cel ce dreptate caută și dreptate cere. Căci atunci marele rege Mateiu viu va fi earăși, și nimeni nu va mai pute zice: „A murit Matia, și cu el dreptatea!”

Iconele episcopului Gerasim Adamovici.

După actul nefast al unirei cu biserica romano-catolică, timp de aproape un secol am rămas noi greco-orientalii fără archierei. Abia după-acei de la stăpânire se convinsă că toate eforturile nu duc la o convertire totală, ba din contră, numărul celor ce s'au împrietinit cu noua credință e de tot neînsemnat, față cu cei rămași *statornici în credința străbună*, se hotărîră să le dea episcop. Intră cei dintâi a fost și *Gerasim Adamovici*. Cum însă pe vremea aceea în orașul Sibiiu nu s'a putut așeza, fiind sêrac de tot și pôte și numărul Românilor de tot neînsemnat, și-a luat reședința în comuna vecinată cu Sibiiul: *Reșinari*. Motivul pentru care și va fi luat reședința în aceste părți ale patriei, este faptul istoric, că ținutul Sibiiului n'a voit să treacă la unire.

În comuna Reșinari și azi se păstrează casa în care a locuit episcopul Adamovici, pe care au moștenit-o neamurile sale. Cea din urmă proprietăreasă a fost o nepoată a episcopului, și azi în viață, care are fii așezați în Regat. În urma unui proces casa a trecut în proprietatea altora și azi posesor e *Ioan Vidrighin*.

Casa e nelocuită și servește de adăpost oilor și otăvii. E o casă țărănească cu 2 odăi și o cămară. Grințile traverse sunt de stejar; de desupt e zid de piatră, pe care se află niște grinzi de stejar puternice. E o simplă casă țărănească cu deosebirea că tinda e mai mare de cât de obicei. În casă te sui pe trepte, cari au jos, la suire, o *lespede mare*.

Făcând în 10 Octombrie o excursiune la Reșinari, după-acei am cercetat mormântul marelui nostru Archiereu Andreiu, mi-am îndreptat pașii spre casa episcopului Adamovici. Aici m'a întâmpinat proprietariul cu amabilitate și m'a condus să o ved. După-acei o am văd, pe când stam în ogradă, ved că vine spre noi un flăcău cu ceva subsuoră. La sosire mi prezintă proprietariul niște icône și în prezența a lor trei martori îmi zice: Iată, d-le, icône de la episcopul; s'or cam stricat, fiind-că le-a ploat în locul unde le-am fost pus. — „De bună seamă sunt de la episcopul?” — „De bună seamă”. — „Cum de nu le-ai arătat până acum?” — „Îți spun drept, d-le, că nu mi-a venit în minte până acuma”. „Nu ai pute să-mi dai vre-una să o duc la școlă la noi?” — „Nu, d-le, că vreau să renoiesc casa și să le pun acolo în semn de aducere aminte”. — „Noi am avé mai mare lipsă, ca să le arătăm la cei-ce se fac preoți și învățători, ca să știe cine a fost în Reșinari. Apoi eu le voi spune în conferință, că ni-ai

dat o iconă și te vom publica în program. Noi le păstrăm mai bine și și la noi sunt ale D-Voștră, că le puteți vedé ori când doriți. Așa dară poți să ne dai o iconă?”

După-acei și ceilalți prezenți îl mai sfătuiră, se înduplecă să-mi dea, și dându-mi una mi-le dete pe toate.

Iconele sunt 5 la număr: *Sfânta Troiță, Răstignirea, Maica Precista cu fiul în braț, în două icône, Sfântul Nicolae*.

Iconele sunt zugrăvite pe lemn de brad, care la unele pe dos nici nu este jiluit. Pe lemn sunt zugrăvite cu oleu, pregătît destul de bine, căci e virtos ca piatră. Doue icône: Sfta Troiță și Răstignirea sunt conservate perfect, celelalte trei sunt denaturate, dar totuși nu așa, ca să nu se observe. Pictura e elementară, dar totuși destul de frumoasă. Din totă prezentarea ni-se arată, că aici avem de a face cu un pictor natural, de cari se aflau mulți în acele vremuri, și care pe alocurea, cum e prin Munții-Apuseni se numia *zugrav*. Din punct de vedere *cultural istoric*, icônele sunt de *forțe mare valoare*.

Dr. Petru Șpan

Manevrele armatei române.

Ziarele din București scriu cu mare în-sufletire despre modul cum decurg manevrele mari ale armatei române, în jurul Târgoviștei, vechia capitală a țerii românești.

Manevrele se fac în prezența M. Sale Regelui *Carol* și a reprezentanților militari ai statelor străine, fiind de față și ministrul de războiu, dl *D. A. Sturdza*.

Două corpuri de armată manevrează, unul în contra celuilalt, cel de Sud și cel de Nord, dintră cari cel de sud e pus sub comanda A. S. R. Principele *Ferdinand*.

Șeful statului major de la corpul de Nord este generalul *Tatarescu*, ear' de la corpul de sud colonelul *Saegiu*. Arbitri numiți sunt generalul *Tatarescu*, colonelii *Jarca* și *Culcer* pentru infanterie, colonelul *Hartel* pentru artilerie și generalul *Gigartu* pentru cavalerie.

Ciocnirea cea mare între cele două corpuri de armată s'a întâmplat Sâmbătă, între următoarele împrejurări:

Corpul de Nord a luat poziție pe malul stâng al Râstăcei, în spre Dragodana, Móra Popii și Cuparu, căutând a rezista atacului corpului de Sud, care a isbit această pozițiune printr'un atac demonstrativ, în dreptul Cuparului, și un atac decisiv, spre Mătăsaru.

Atacul corpului de Sud a fost condus de A. S. R. Principele *Ferdinand*, și a fost deplin reușit.

Corpul de Nord s'a retras apoi la Picior de Munte.

La sfîrșitul luptei a avut loc o șarjă de cavalerie a corpului de Sud, contra infanteriei inimice.

Lupta s'a terminat la orele 2 p. m. și rezultatele au fost admirabile.

M. S. Regele, A. S. R. Principele Fer-

dinand, A. S. Ducele de Meiningen și statul-major au luat masa pe câmp, pe platoul Burduca.

La orele 4 p. m. M. S. Regele s'a întors la gara Mătăsaru, de unde a plecat la Târgoviște.

La manevre a luat parte, ca privitor, și A. S. R. Principea Maria, însoțită de A. S. Ducea de Saxa-Meiningen.

Manevrele au fost terminate Duminecă, făcându-se constatarea din totă părțile, că viteaza armată română e vrednică și astăzi de renumele ce și-l'a câștigat în trecut sub comanda a și mai viteazului ei căpitan.

Italia și România.

La banchetul oferit Joia trecută de primăria din București studenților italieni, cari au onorat cu visita lor capitala regatului român, domnul profesor universitar *Dr. Onciul* a rostit un remarcabil toast, demonstrând în el frățietatea *italiano română*, care a existat totdeauna, în trecut, cum va exista totdeauna și pentru totdeauna și în viitoriu.

Frumosul toast e următorul:

Domnilor!

Analele Capitalei române înregistrează astăzi un eveniment care înalță inimile, care încălzește sufletele, evocând gloria trecutului și luminând perspectiva viitorului: este caldă îmbrățișare a două națiuni surori, a două națiuni crescute din unul și același trunchiu, de partate una de alta prin restriștea timpurilor, surori cari se reunesc în îmbrățișarea lor duioasă, exclamând: *Trăiescă Italia! Evviva România!*

A fost un timp când în cele trei continente ale lumii antice nu era de cât o singură națiune stăpână, un singur nume de popor mare și respectat: națiunea romană, numele *civis Romanus*. A fost un timp când de la țărmurile Atlanticului până la gurile Dunării și până în culmile Carpaților răsona una și aceeași limbă, mândră și impunătoare: *sermo Romanus*. Era timpul cel mai glorios al lumii antice, momentul cel mai măreț în istoria neamului omenesc.

Atunci Latinul de la Tibru și din Apenini era una cu Latinul de la Dunăre și din Carpați, una ca Roman, una prin graiu și prin virtute. Această unitate națională era înțepinută și prin o neîntreruptă unitate teritorială. Prin frații nostri de preste Dunăre, Macedo-Românii și Istro-Românii de astăzi, cari mai înainte ocupau părțile de miază-nopțe ale peninsulei balcanice lângă Dunăre și Sava până la țărmurile Adriaticei, elementul roman al Daciei Traiane era în neîntreruptă legătură etnică cu țara-mumă Italia. Dar' nu ni-a fost scris, așa uniți să rămânem.

Veni apoi un timp când sentinela romană de la Dunăre, sentinela civilizațiunii latine la hotarele barbariei, fu zdrobită de

„o negră veste:
„Roma, Roma nu mai este!
.....

„Fiul Romei cei bătrâne
„Scapă armele din mână,
„Câmpul luptei părăsește
„Și spre munți apoi pornește;
ear' pe urma lui
„Cade-o nopțe 'ntunecată,
„Nopțe orbă, fiorosă...

precum marele nostru poet Alexandri, poetul Gintei Latine, atât de bine caracterizează această prea tristă epocă a istoriei noastre.

În veacurile de restriște ce urmară, legăturile cari până atunci uniau colonia lui Traian cu Italia, au fost rupte cu desăvârșire. Unitatea teritorială a elementului la în de la Dunăre cu țara-mumă a fost desființată prin așezarea Slavilor în peninsula Balcanică pe la începutul Seclului VII., veniți mai ales în alaiul Avarilor erunți și cotropitori. Această năvălire cumplită, când — precum zice un scriitor contemporan — „sângele curgea ca apa”, a silit pe frații nostri din sudul Dunării să se retragă spre miază-zi, unde se află Macedo-Românii de astăzi, provinciile dunărene ale imperiului roman de Răsărit devenind prada barbarilor ce le-au ocupat. Astfel s'a rupt și ultima legătură ce ne mai rămasese cu elementul latin din Occident, unitatea teritorială. Așa ni-a fost fatalul destin al istoriei.

Despilită de lumea latină, o insulă în noianul bbrbariei, colonia lui Traian perdă tot, afară de pământul său strămoșesc în care a rămas, afară de ființa sa latină și conștiința originii sale romane. De-și forțe vagă și nebulosă, totuși s'a păstrat o tradiție națională că „de la Răm ne tragete” — am zic cronicarii nostri cei mai vechi.

Când însă această conștiință a latinității a fost să devină conștiință națională în adevăratul înțeles al cuvântului, prima rază de lumină care ne-a deșteptat la nouă viață, ne veni din Italia. Renașterea literilor și artelor antice, purcesă din Italia, muma literilor și artelor moderne, a făcut și renașterea română. Umanistul italian Bonfin, adus la curtea regelui Mateiu Corvin, rege fiu de român pe tronul Ungariei, este cel dintâiu scriitor care ni-a arătat istoria originii noastre, scoțând din istorici antici știrile despre cucerirea și colonizarea Daciei de către împăratul Traian, întemeietorul poporului român.

Această rază de lumină era prevestitorea sôrelui ce urma să ne răsară din scrierile insuflete și înălțătoare ale lui Miron Costin asupra originilor române, călăuzit mai ales de Bonfin. Conștiința națională, deșteptată la noi prin scrierile istorice ale lui Miron Costin, N. Costin, Cost. Cantacuzino și Dim. Cantemir, toate purcesse de la același izvor, conștiința națională, deșteptată preste munți prin cei trei apostoli ai Românismlui, Clain, Șincai și Maior, parte pe urmele înaintașilor din Principate, parte în urma unei noue alimentări culturale din Italia: această conștiință națională a creat cultura noastră modernă și România nouă.

Și când redeșteptata conștiință națională, care ne cheama la viață nouă, cerea unirea țărilor surori și întemeierea unei Dinastii,

următorilor sei sau a țărilor sale s'ar porni, unele ca acestea au eu insumi prin mine au prin alții mărimii sale de vreme le voiu arêta și deauna unele ca acestea meșesuguri sau machinații și măcar ce alte păgubiri după puțința mea le voiu impede, și dioprotivă bunul și folosul chesaro crăescii mărimi și a moștenilor și a următorilor sei încât le potea și voiu mișca înainte. Așa să-mi ajute Dumnezeu și mântuire sufletului meu să-mi dăruiescă.

Nr. 8719. 18 Dec. 1781.

Cu milostivire arată înălțatul crăes. gub., precum a sa preaosfințita chesaro-crăiescă și apostolica mărire prin milostivul seu rescriptum, care au așit la 28 Noem. aici cu milostivire bine au plăcut a porunci, ca sobor sau adunări de legi fără știrea împărăției sale să nu se facă.

Care milostiv rescript cu tărie vă poruncim negreșit să vă păziți.

S'au dat în Hondol, A. 1781.

Ioan Popoviciu, vicareș neuniților.

Nr. 560. 5 Febr. A. 1782.

Cu milostivire arată înălțatul crăes gubernum, precum preainălțata împărătesca armorum prefectura s'au ponosluit, pentru că preoții neuniți, trecând înălțatele ordinații, îndrănesc a cununa cătane împărătesci pentru care de nou se poruncesce, să nu mai îndrănească nici un preot a cununa cătane împărătesci sub lipsirea preoției.

Care popă va mai cununa cătane, de preoție se se va lipsi.

Dat în Hondol, 4. Maiu, A. 1782.

Ioan Popoviciu, vicareș neuniților.

Nr. 734. 5 Febr. A. 1782.

Cu milostivire arată înălțatul crăes gub. precum a sa preaosfințita cesaro-crăiescă și apostolică mărire prin milostivul seu dicretum, care au eșit la 16 Ianuarie cu milostivire bine au plăcut a porunci, ca să se dea numărul preoților.

Voi protopopi în grabă să scrieți toți preoții cu numele și polecra, și ingrabă veți aduce la noi, să arătăm înălțatului guber.

S'au dat în Sibiiu, 26 Febr. 1782.

Ioan Popoviciu, vicareș neuniților.

Nr. 1412. 7 Maiu. A. 1782.

Cu milostivire arată înălțatul crăes gub. precum a sa preaosfințita chesaro-crăiescă și apostolică mărire prin milostivul seu dicretum, care au eșit la 14 Febr. A. C. bine au plăcut a porunci, ca toți preoții să aibă protocolum, și când va cere C. tablă, să ducă înainte să arate.

Voi protopopi să aveți mare grijă a se împlini precum înălțata ordinație hotăresce.

Dat în Sibiiu, 24 Apr.

Ioan Popoviciu, vicareș neuniților.

Nr. 8122. 29 Noem. A. 1781.

Cu milostivire arată înălțatul crăes gub. precum preaosfințitul înălțatul și puternicul marele Monarchul și milostivul împăratul nostru Iosif al 2-lea cu mare milostivire au dăruit creștinăscă toleranța sa. Legi săsesci, calvinesci și legi grecești neunite.

Această milostivă toleranță se trimite la toți la publică să o dați.

S'au dat în Sibiiu, 9. Maiu 1782.

Ioan Popoviciu, vicareș neuniților.

Nr. 4151. 20 Iunie. A. 1782.

Cu milostivire arată înălțatul crăiescul gubernium, precum a sa preaosfințita chesaro-crăiescă și apostolică mărire prin milostivul seu dicretum, care au eșit la 22 Maiu, anul curătoriu, cu milostivire bine au plăcut a porunci, ca nimenea inprotiva legilor să nu facă hulă. Nici dela unie să nu se primescă până nu va plini celea 6 săptămâni la examene.

Care milostiv rescriptum vi se trimite pentru mai bună știință și paza.

S'au dat în Sibiiu, 5 Septem. A. 1782.

Ioan Popoviciu, vicareș neuniților.

Nr. 2607. 25 Apr. A. 1782.

Cu milostivire arată înălțatul crăes. guber. precum a sa preaosfințita chesaro-crăiescă și apostolică mărire cu milostivire bine au plăcut a porunci, ca să nu mai îndrănescă nici un preot a cununa cătane împărătesci, numai care vor avea carte de slobozenie dela regement.

Protopopi faceți în grabă de știre la toți preoții, să nu facă inprotiva înălțatelor porunci.

S'au dat în Sibiiu, 5 Apr. 1782.

Ioan Popoviciu, vicareș neuniților.

(Va urma.)

„A Italiei libertate
„Insufia o nouă viață
„Legiunilor unite
„De la Dunărea mărșă,

precum earăși atât de nimerit spune poetul nostru Alexandru. Cele două date mari ale istoriei noastre contemporane: 1859, anul unirii Principatelor, și 1866, anul întemeierii dinastiei, sunt în același timp cele două date mari ale Italiei unite și ale Dinastiei italiene.

Iată, domnilor, cum istoria a legat o triplă legătură între România și Italia, între noi și voi, frați Italiani: legătura originii comune, legătura renașterii noastre naționale prin renașterea din Italia, legătura faptelor mari cari în același timp au creat Italia nouă și România nouă.

Fie, ca această legătură să sporască și să fie înălțată prin tinera generațiune a celor două națiuni surori, tinera generațiune al cărei entuziasm este garanția viitorului!

Pentru aceasta, pentru unirea, creșterea și înflorirea gîntii latine, închin păharul.

Trăiescă Italia!
Trăiescă România!
Trăiescă Latina Gîntă!

Declarațiune.

Stimatul domn Ioan de Preda ni-a trimis spre publicare declarația ce urmăzează, căreia îi dăm loc cu constatarea ce datori suntem să o facem și din partea noastră, că cuprinsul declarației corespunde într-o măsură deplină adevărului. Declarația e aceasta:

Sibiu, 14 Octobrie n.

Stimate domnule redactor! În scrierea voluntară, apărută în zilele acestea sub titlul: „Consumatum et resumptum“ din incidentul articolului „Instituirea protopopului Nicolae Manegiu“ publicat în Nr. 95 al „Telegrafului Român“ și în presupunerea, că eu aș fi autorul acelui articol, mi-se aruncă mie în față o sumedenie de calumnii, asupra cărora va avea să decidă judecătoria competentă.

Și până atunci însă, Te rog, ca în interesul adevărului să binevoiești a constata în prețut jurnal ce redigiezi, faptul: că articolul sus pomenit n'a provenit de la mine și eu nu stau în nici o legătură cu publicarea aceluia.

Acelea dintr-o foile române, cari s'au fost ocupat cu articolul în chestie, sunt rugate să publice și ele declarația această.

Cu osebit respect

Ioan de Preda,
adv. și fisc consistorial.

„Asociațiunea.“

Convocare.

Toți membrii „Asociațiunei pentru literatură română și cultura poporului român“ de pe teritoriul de părtășenie Cluj (orașele: Cluj și Cojocna, apoi cercurile administrative: Cluj, Gelau și Nadeșiu din com. Cojocnei) precum și toți iubitorii culturii românești prin această sunt invitați să binevoiescă a participa la adunarea cercuală extraordinară a acestui părtășenie, care se va ține în Cluj, în localitatea casinei române din strada Deak Ferencz nr. 2 în ziua de 2 Novembre st. n. a. c. la 3 ore p. m.

Pentru comitetul cercual al despărțământului Cluj al „Asociațiunei“:

Cluj, 14 Octobrie st. n. 1902.

Dr. George Ilea Dr. Stefan Morariu
director. secretariu.

NOUȚĂȚI

Parastas pentru metropolitul Miron. Măne, 16 Octobrie st. n., se împlinesc patru ani de la mărșăa fostului arhiepiscop și metropolit Miron Romanul. În amintirea acestui dat se va oficia Sămbătă (18 Octobrie n.) la 11 ore a. m. parastas la mormântul fericitului metropolit Miron, (în cimitirul bisericeii gr.-or. din suburbiul Iosefin al Sibiuului.

Hymen. Iuliana Buzdug și Constantin Flămînd, cleric abs. și stud. fil., fidanțați.

† Avram Armian. Ultimul act din sbuciumata viață a nenorocitului Avram Armian s'a îndeplinit ieri. La 2 ore după amiază cosciugul a fost ridicat din casa mortuară a spitalului civil și însoțit de amici și cunoscuți și de întreg personalul tipografiei și librăriei archidieceșane a fost transportat la biserica gr.-or. din suburbiul Iosefin al Sibiuului, unde s'a oficiat ceremonialul funerar prin parochul acelei biserice. După evanghelie, protopresbiterul asesor-consistorial Mateiu Voilean a rostit o pîntrîndătoare predică, în care schițînd viața răposatului și tragica întîmplare a morții (a fost strivit de o trăsura), prin cuvinte alese a scos în relief iubirea de biserică și neam a răposatului, și deosebi iubirea lui față cu mamă-sa, pe carea că a fost în viață a ajutat-o din puțină plătuță a muncii sale. După predică cosciugul a fost ridicat de șese tineri tipografi și dus la grăpă, spre a fi dat odihnei de veci.

Dacă în întreaga lui viață s'ar fi fost dușmană, acum pare că s'a înduioșat și ea de tragicul morții bietului Armian, căci i-a favorizat cu timp frumos și cald călătoria ultimă. Grație acestui timp frumos, l-a însoțit în ultima-i cale chiar și public străin. Într-o prezentă amintim pe asesorul consistorial Moise Lazar, Zaharia Boiu, Mateiu Voilean, protopresbiteri, Pantaleon Lucuța, Dr. Daniil Barcan, Dr. Nicolae Vecerdeș, secretar al Albinei, Stefan Stroia, protonotariu comitatens, Dr. Liviu Lemény, preoții Constantin Dimian, Ioan Mihai și Arseniu Bunea, apoi dd. Iuliu Bardossi, inspector reg. de școle în pensiuie, Alexa Onișu, jude de tribunal în pensiuie, Victor Tordășianu și Petru Ciora, oficiali consistoriali, Petru Tincu, oficial la „Albina“, redacția „Telegrafului Român“, personalul tipografiei și librăriei archidieceșane în frunte cu dd. L. Binder, conducătorul tipografiei și Ieronim Preda, directorul librăriei, și alt public numeros. Din partea personalului tipografiei era depusă pe cosciug o frumoasă cunună de flori naturale, cu funde negre, avînd inscripția: „Dedicat lui Avram Armian, — de la personalul tipografiei archid.“. O altă frumoasă cunună, de flori artificiale, cu funde lila-închis, era din partea amicilor răposatului. Această avea inscripția: „Avram Armian — De la amicii săi“. Ear „Reuniunea sodalilor români din Sibiu“, al cărei membru ajutător fusese răposatul, a arborat steag negru și a participat la înmormîntare prin președintele ei.

Ale s'ermanul Avram odihnească și fericire în lumea veciniceii, căci aici pe pămînt n'a avut parte de ele.

Demonstrațiuni nouă în Cluj. Luni, când archiducele Iosif August a plecat din Cluj s'au făcut de nou demonstrațiuni contra imnului „Gott erhalte“, cu care 'l întîmpinase la gară musica militară. Când au început să sune primele acorduri ale imnului, demonstrații au început să cânte cântecul lui Kossuth cu atîta sbieră, în căt musica nu se auzia de fel. Archiducele era galben de indignare, ministrii și notabilitățile din jurul archiducelui erau ca opăriți. Un deputat dietal a strigat ministrului de honveți, baron Fejérváry: Escelență! Nu o să rămănem datori pentru acest „Gott erhalte“!

Călcăt de trăsura. Se pare că mănătorii trăsurilor sibiene fac sport din călcarea omienilor. Eri fu înmormîntat Armian, strivit de trăsura unui șarcutier, și deja avem un nou cas de înregistrat. Un servitor bătrîn, cu numele Bogdan, a fost călcat de o trăsura și rănit grav eri înainte de amiază. Mănătorul e arestat.

Patruzeci de ani — pensie întregă. Omeni din cercurile curții domnitoare povestesc, abia acum, că pentru ce nu și-a serbat M. Sa împăratul și rege al nostru iubileul de 40 ani de domnire. A nume, se zice că unui dîntre intimii M. Sale făcîndu-l atent la memorabilul dat l'au rugat să și-l serbeze. M. Sa însă s'a declarat contra ori-cărei serbări. „La ce? — a răspuns M. Sa. — Patruzeci de ani am muncit, dar mai pot munci încă“. După o pauză ore-care a adaus apoi cu voce melancolică: Patruzeci de ani. În adevăr, lung timp Pentru mine însă nu însemnă nimic altă, de căt că acum pot merge la pensie cu întrîgă plata. Pentru așa ceva însă nu a sosit încă timpul.

Așa spun zierele magiare și noi dorim ca nici să nu sosiască curînd timpul acela. Ni-se pare însă, că e o mică confușie la mijloc, fiindcă M. Sa împăratul și regele a trecut de mult, nu preste al 40-lea, ci și preste al 50-lea an de domnire!

Iconele episcopului Adamovici — la expoziția de Duminecă. Profesorul seminarial Dr. Petru Șpan, care prin o întîmplare norocoasă a aflat iconile fostului episcop Gerasim Adamovici la proprietarul fostei case din Reșinari a episcopului, pe care l-a putut îndupleca să doneze iconile pe sîma seminarului „Andreian“, va espune aceste iconă la expoziția economică și industrială, ce se va deschide Duminecă (19 Octobrie st. n.) aici în Sibiu.

Mateiu — și dreptatea. Eveniment mare a fost Duminecă în Cluj: desvîlirea statuei fei bronz a regelui Mateiu Corvinul fiul lui Ioan Huniade, vlăstar din viață română și cel mai mare, mai vestit și mai înțelept rege al Ungariei. În poporul de rînd regele Mateiu Corvinul e figură legendară; l'a apărut contra abuzurilor oligarchiei, și de aceea l'a poreclit Mateiu cel drept, ear' după aceea l'a murit regii următori oligarchii au ajuns eară la putere (uni dîntre ei dictînd chiar și regelui) ear' poporul a ajuns să fie de nou oropsit și schingiuit, din oftatul poporului s'a născut vorba „a murit regele Mateiu, a murit dreptatea“. Mulțime de anecdote, legende și tradițiuni se manțin și azi în popor, cari tîte prezintă pe regele Mateiu în cea mai frumoasă iconă: amic și apărător al poporului. Una dîntre aceste e și basmul următor, al Slovenilor din Carniolia și Carintia: Regele Mateiu nu a murit, ci numai a dispărut dîntre omienii pămînteni. El trăește și acum, la pîlele muntelui Triglav, într-o peșteră tainică și afundă, unde împreună cu stîncii se șade în jurul unei mese. De cinci sute de ani dîrme în somn greu; barba sa albă se încinge în jurul mesei ca un rîu mare și alb. Când va fi așa de lungă, în căt se încunjure masa de nou-ori, atunci regele se va trezi, se va urca pe cal; își va trezi din somn oștirile și va pleca la rășboiu contra violenței și silurii, opresore a poporilor, și după luptă glorioasă va face să învie dreptatea strivită de cei răi, și o va face stăpînitore în lume pe veci și pururea.

Redactor arestat. Sămbătă după amiază s'a prezentat procurorul din Oșorhei, contele Lázár, însoțit de judele de instrucție Kollb, în localitățile redacționale ale ziariului „Kronstädter Zeitung“ din Brașov, pentru a confisca manuscrisele unor articoli de ziar, improcesuați. Sunt cinci la număr, dîntre cari pentru patru a primit răspunderea redactorul responsabil Schöff, ear' ca autor al celui alt articol a fost numit fostul deputat dietal Steinacker. Pe Duminecă dîntre ei apoi atîr redactorul responsabil, căm și editorul ziarului numit, au fost citați înaintea judei de instrucție și a procurorului Lázár, pentru a li-se lua interogatoriul. Editorul a fost demisionat imediat după ascultare, ear' redactorul Schöff a fost deținut, și cu trenul de sîra a fost dus la Oșorhei, în areș preventiv. E de notat că toți articoli improcesuați se refer la condamnarea ziaristilor germani din Banat, Cramer și Korn.

Cantor bun. Iosif Murariu, cantor în Cucerdea-română, cîntăreș bun și tipicariu bun, în etate de 38—40 ani, se recomandă la vr'un post de cantor. Comunele noastre bisericești, cari au lipsă de cantor, să se adreseze numitului.

Perchisiție la „Gazeta Transilvaniei“. Sămbătă pe la 5 ore sîra s'a prezentat în redacția Gazetei judele de instrucție de la tribunalul din Mureș-Oșorhei, însoțit de procurorul și un grefier de la acel tribunal și de comisariul de poliție din Brașov, — ca să confişte manuscrisele articolilor „Espulsarea redactorului Cramer“ și „Cum a fost executat redactorul Cramer?“ publicați în „Gazeta Transilvaniei“. Motivul confiscării ar fi, că provocații articoli conțin agitație. Manuscrisele n'au fost afiate; în schimb însă redactorul responsabil Traian H. Schop a fost citat pe ziua următoare la poliție, unde i-s'a făcut interogatoriul obicinuit în afaceri de procese de presă. Pop a anunțat recurs contra întregii proceduri.

Sfaturi pentru apărare contra ofitei. Ministrul de interne a publicat de curînd o broșură, în care în stil popular e descrisă tuberculoza (oftica sau bóla uscată) și mijlocele de apărare contra ei. Această broșură va fi pusă la dispoziția primăriilor în număr de exemplare amăsorat trebuinței, pentru a fi distribuită gratis poporului.

O nouă expediție polară. Căpitanul american Peary, care nu de mult s'a reîntors din expediția sa polară, care a durat patru ani, s'a exprimat că aflarea polului nordic e cestiune numai de bani. Adjustarea expediției ar trebui să fie așa de perfectă, în căt să pîtă face față tuturor greutăților, ceea ce reclamă însă enorme sume de bani. Despre această enunțatiune a lui Peary a aflat milionarul Ziegler din New-York, care a declarat îndată că spre acest scop pune la dispoziție atîția bani căți vor fi de lipsă. A și somat deja pe căpitanul Peary să organizeze o nouă expediție și să plece căt de curînd.

Sieriu ars. Din Brunn se anunță, că Duminecă trecută s'a aprins sierul în care se afla cadavrul tîmplarului Carol Schubert, din cauza căderii unei lumînări. Mai înainte ca focul să fi fost observat, cadavrul era aproape carbonizat.

Mort dintr-o bătătură („ochiu de găină“). Românii cari umblă încălțați în opinci, nu știu ce este bătătura. O cunosc însă tîrte bine cei cari umblă încălțați cu ciobote sau ghetete strîmte, cu deosebire cocoșitele de la oraș. Și e greu să scapi de ea, după ce ai căpîtat-o, căci prinde rădăcini în carne, pe cari cu greu le poți stîrpi. Și se face pe degete, printr-o degete și chiar pe talpa piciorului. Pîrintele-protopop catolic din Mohol (Baci-Bodrog) Ujhelyi, avea și el o bătătură, care îi amărea viața. Mai deunăzi se apucă să o taie cu un briciu. A tăiat-o însă prea adînc, de a curs sînge, și briciul fiind infectat, i-s'a otrăvit sîngele, așa că a trebuit să i amputeze piciorul din genunchi. Nici asta n'a folosit, așa că preste câteva zile a trebuit să mîrșă din cauza afurisei bătăture. („Gaz-Trans“)

Ac în inimă. Zilele trecute a răposat în Viena un băiat de 13 ani, care timp îndelungat purtase în inimă un ac. Încă în érna trecută băiatul a lunecat pe gheață, în urma căreia nu preste mult a căpîtat la un șold un fel de rană purioasă. Atunci rana i-s'a vindecat, dar' peste un an și jumătate a început de nou să-i curgă din șold puroi. Tîte silințele medicilor în a vindeca rana, de astă-dată au fost zadarnice. Băiatul a murit. La secționare s'a constatat, că răposatul avuse mult timp în inimă un ac în lungime de trei centimetri, ajuns acolo cine știe cum. Când băiatul a lunecat pe gheață, sguđitura îndurată prin cădere a împins acul în șold, unde a produs apoi rana mortală.

Din public.*)

Dare de sîmă și mulțămită publică.

Cu ocașiunea concertului împreunat cu producțiune teatrală și dans, aranjat de tinerimea rom. gr.-or. din Deva și jur în favorul bisericeii gr.-or. rom. de acolo la 28 Septembrie st. n. a. c., s'au încassat 223 cor., din cari subtrăgîndu-se spesele de 183 cor. rezultă un câștig curat de 40 cor.

Cu această ocașiune au binevoit a su-prasolvî următorii domni și dame:

George Romanul, protopresbiter în Deva 5 cor., Petru Șinca, paroch în Batiz 2 cor., Dionisie Ardelean din Deva 2 cor., Ana Ladai din Deva 2 cor., Avel Bera, paroch în Sf. Andreș 90 fil., Alexandru Șuluțiu din Deva 1 cor., Petru Cozian din Deva 1 cor., Ana Todor din Deva 1 cor., Ioan C. Șiller, inv. în S. Andreș 60 fil., Vilma Cobozi din Deva 40 fil., Aron Stoica din Deva 20 fil. și N. N. 60 fil.

Primescă acești domni și dîmne și pe această cale sincerele noastre mulțămiri.

Deva, la 8 Oct. n. 1901.

În numele tinerimei rom. gr.-or.:

Ioan Sântîmbrean jun.,
inv. gr.-or.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica această Redacția nu primesce răspunderea.

Cărți și reviste.

„Drept administrativ“, curs potrivit cu noul program al școlilor comerciale superioare (România), de Virgil B. C. Benișache, avocat și profesor de legislație comercială. Galați, editura „Librăriei nouă“ a lui Negoescu și Manițiu. Prețul 2 lei.

În Tipografia archidieceșană a eșit de sub tipariu Liturgierul (cu litere latine) revizuit și retipărit cu binecuvîntarea Înaltpreasfinției Sale dlui Ioan Metianu, arhiepiscop și metropolit. Cuprinde, pe lîngă cele trei liturgii, și rugăciunile ocașionale din liturgierul vechiu și numeroase îndrumări tipicale pentru toți slugitorii la altariul Domnului, precum și „Rînduiala chiamării Duhului sfînt“, reclamată din mai multe părți. Se estinde pe 42 cîle de tipariu și se prezintă și din punct de vedere tehnic ca o carte ce face cînste tipografiei archidieceșane. Se pîte procura de la Librăria archidieceșană din Sibiu (Nagyszeben). Prețul: broșat cor. 6—, legat cor. 8—.

Nr. 438.

[190] 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de **paroch** din comuna **Plopiș**, protopresbiteratul Cetății-de-petă, se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în cōla B. pentru întregirea venitelor preoțesci de la stat.

Concurenții au a-și așterne suplicile instruite în ordine subscrisului oficiu protopopesc în termenul deschis și sunt poftiți a se prezenta în vre-o Duminecă sau sâmbătă înaintea alegătorilor pentru a cânta respective a celebra și a cuvânta.

F e n a ț e, la 22 Septembrie 1902.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu comitetul parochial.

Teodor Șovrea
adm. prot.

Nr. 489/1902

[189] 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de **paroch** în parochia **Limba** cu filia **Ciugud** se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în cōla B. pentru întregirea venitelor preoțesci de la stat.

Cei-ce doresc a ocupa acest post au a-și așterne — în termenul susindicat — petițiunile concursuale instruite conform normelor la subsemnatul oficiu protopresbiteral, având a se prezenta, înainte de alegere, în o Duminecă sau sâmbătă în biserica atât din materă cât și din filie, spre a cânta și cuvânta respective celebra.

Oficiul protopresbiteral gr. or. român al tractului Albei-Iulii, în conțelegere cu comitetele parochiale;

Alba-Iulia, 24 Septembrie, 1902.

Ioan Teculescu.
protopresbiter.

Nr. 779—1902

[188] 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de **învățătoriu** la școala confesională din comuna **Cara**, aparținătoare acestui tract protopresbiteral, prin această se scrie concurs cu termen de 10 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post dau un venit sigur anual de 600 corone și cuartir în edificiul școlii.

Concurenții au a-și așterne suplicile lor instruite conform normelor în vigore, subsemnatului oficiu în termenul susindicat.

Cluj, 10 Septembrie 1902.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu comitetul parochial.

Tulliu Roșescu
protopresbiter.

La **Librăria Tipografiei archidiece-sană** în Sibiu se află de vânzare:

Introducere în contabilitate

și

Contabilitatea

în partidă simplă

de

I. C. Panțu

profesor la școala superioară de comerț.

Prețul 2 corone.

Potire	din argint de china, intern suflate cu aur, gravate	Corone 30.—
	negravate	18.—
Cădelnițe	de fer nickelate	12.—
	de alamă galbenă	10.—
Lingurițe	pentru cuminecături, suflate cu aur	4.40
Disc	pentru agneți, suflat cu aur	7.20
Stenuă	pentru agneți, suflată cu aur	5.60
Copie (cutiț)	pentru agneți, suflată cu aur	4.40

Se află de vânzare la

Librăria și Tipografia archidiece-sană.

Nr. 464/1902.

[187] 2—3

Concurs

Pentru întregirea **parochiei** a II a din comuna **Țințari**, în protopresbiteratul gr. or. al Brașovului, devenită vacantă, în urma ordinului Preaveneratului Consistoriu archidiece-san din 16 Iuliu a. c. Nr. 7259 Bis. se publică concurs cu termen de 30 de zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu postul de paroch sunt cele fasonate la tabela B. pentru întregirea venitelor preoțesci de la stat.

Concurenții se-și așternă cererile instruite conform normelor în vigore în termenul prefapt, subsemnatului Oficiu protopresbiteral, și se pot prezenta înaintea alegătorilor pentru a cânta, respective a celebra și a cuvânta.

Brașov, în 28 Iuliu 1902.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Brașovului.

Ioan Petric
protopresbiter.

Nr. 180/1902.

[184] 2—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de **paroch** în parochia de clasa a III-a **Valeaverde** din protopresbiteratul Câmpenilor, se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu postul amintit sunt cele cuprinse în cōla B. pentru întregirea venitelor preoțesci de la stat.

Doritorii de a ocupa acest post se-și trimită rugărilor concursuale în termenul deschis la oficiul protopresbiteral subsemnat și se pot înfățișa înaintea alegătorilor pentru a cânta, respective a celebra și a cuvânta.

Câmpeni, 24 August 1902.

Oficiul protopresbiteral al tractului Câmpenilor în conțelegere cu comitetul parochial.

Romul Furdul
protopresbiter.

Corone pentru miri

din aur double, împodobite cu imitații de petri scumpe colorate, cu câte trei cruci, foarte frumoase și practice deore-ce se pot strîmța și lărgi după cum cere tre'uința, bucată costă numai **16 cor.** plus porto postal și pachetare cor. 1.20.

Cruci de lemn

28.5/16 cm., pictură de mână în ulei reprezentând pe o parte „Restignirea Domnului” și doi îngeri ear’ pe partea opusă „Botezul Domnului”; pe margini aurite cu aur veritabil; cele cu pictură simplă costă **cor. 9—**, ear’ cele fine bucată **cor. 12—**, trimise cu postă recomandat costă cu 75 fileri mai mult.

Librăria archidiece-sană, Sibiu.

In **Tipografia archidiece-sană** a apărut:

ACAFTISTUL

Preasantei

Născătoare de Dumneșu

și

alte rugăciuni

urmă de Sinaxarin pentru tot anul și Pășchălie.

Un volum de 368 pagini 8°.

Prețul simplu legat	fl. —.85
jumătate pânză	1.05
în piele roșie	1.25
Ediția fină în piele neagră	2.—
piele chagrin	2.60
în mătase	3.85

Se află de vânzare la

Librăria Tipografiei archidiece-sane
Sibiu.

Cărți foarte eftine și de valoare!!**„Colecțiunea Șaraga.”**

- Nr. 1. Elena Sevastos, Povești.
 „ 2. N. A. Bogdan, Povești și anecdotă.
 „ 3. Mih. Canianu, Poesii populare (doine).
 „ 4. N. Gane, Poesii.
 „ 5. Log. Cost. Konaki, Poesii vol. I.
 „ 6. „ „ „ „ „ II.
 „ 7. Mihail Eminescu, Poesii complete.
 „ 8. Sofia Nădejde, Nuvele.
 „ 9. A. Vlăduța, Nuvele.
 „ 10. Henriette și M. Eminescu, Scrisori.
 „ 11. Ar. Densușean, Cercetări literare vol I
 „ 12. „ „ „ „ „ II
 „ 13. N. Gane, Domnița Ruxandra vol. I.
 „ 14. N. Beldiceanu, Poesii.
 „ 15. Elena Sevastos, Anecdote populare.
 „ 16. A. Steuermann, Antologie.
 „ 17. „ „ „ „ „ Crestomație.
 „ 18. N. Iorga, Schițe din literatura română.
 „ 19. N. A. Bogdan, Și noi și vechi.
 „ 20. I. L. Caragiale, Teatru vol. I.
 „ 21. „ „ „ „ „ II.
 „ 22. N. Iorga, Schițe din literatura română.
 „ 23. Matilda Cugler-Poni, Poesii.
 „ 24. Grigore N. Lazu, 451 poesii — traduceri și imitațiuni vol. I.
 „ 25. Grigore N. Lazu, 451 poesii — traduceri și imitațiuni vol. II.
 „ 26. Carmen Sylva, Poveștile Peșelui.
 „ 27. V. Conta, Incercări de metafizică.
 „ 28. Mihail Eminescu, Nuvele.
 „ 29. Victor Onișor, Doine și strigări din Ardeal vol. I.
 „ 30. V. Conta, Teoria fatalismului.
 „ 31. V. Conta, Teoria undulațiunii vol. I.
 „ 32. D. Bolintinean, Poesii vol. I.
 „ 33. D. Petrino, Poeme.
 „ 34. Cavalier C. Stamati, Musa românească vol. I.
 „ 35. Cavalier C. Stamati, Musa românească vol. II.
 „ 36. Ed. Gruber, Stil și gândire.
 „ 37. V. Conta, Teoria undulațiunii vol. II.
 „ 38. M. Eminescu, Diverse.
 „ 39. Carol Scrob, De-ale inimii.
 „ 40. D. Bolintinean, Poesii vol. II.
 „ 41. Const. Negruzzi, Păcatele tinerețelor vol. I.
 „ 42. D. Bolintinean, Proză vol. I.
 „ 43. A. Donici, Fabule.
 „ 44. V. Conta, Bazele metafizice.
 „ 45—56. A. D. Xenopol, Istoria Românilor vol I—XII.
 „ 57. Ionescu Raicu-Rion, Scrieri literare vol. I
 „ 58. Fabuliștii români, Fabule.
 „ 59. Traian Demetrescu, Aquarele (poesii).
 „ 60. A. Steuermann, Sărăcie.
 „ 61. „ „ „ „ „ O tîmna la Paris (scrisori și versuri).
 „ 62. N. A. Bogdan, 15 comedii.
 „ 63. Al. Philippide, Starea socială.
 „ 64. I. L. Caragiale, Schițe, trad. origin.
 „ 65. H. G. Lecca, Prima (versuri).
 „ 66. I. G. Ionescu (Quintus) Clipe vesele (nuvele).
 „ 67. Gr. Alexandrescu, Fabule etc.

Prețul unui număr 1 cor.

Biblioteca poporală Minerva 19 numeri conține:

- Nr. 1/3 Istoria poporală a Românilor.
 „ 4. Cântarea României.
 „ 5. Istoria populară a Literaturii române.
 „ 6. Revoluțiunea lui Tudor Vladimirescu.
 „ 7. Perderea Basarabiei 1812 și 1878.
 „ 8. Unirea principatelor și domnia lui Cuza.
 „ 9. Mihail Cogălniceanu scriitor și bărbat de stat.
 „ 10. Vasile Alexandri, Poesii.
 „ 11. Ștefan cel mare.
 „ 12/13. Istoria lui Mihail Viteazul de N. Iorga.
 „ 14/15. Istoria poporală a Românilor.
 „ 16. Cum se ne creștem copii.
 „ 17. Păstrarea sănătății.
 „ 18. Ce se cetim?
 „ 19. 10 Maiu.

Fie-care număr costă 15 fileri.

Biblioteca literară a ziariului „Liber-tatea”.

Nr. 1. Poesii și Nuvele.

„ 2. „ „ „

Fie-care număr costă 25.

Biblioteca Șaraga.

- Nr. 1. epusiat.
 „ 2. Poesii Nicoleanu, cu o prefață de Iacob Negruzzi.
 „ 3. Epusiat.
 „ 4. Este omul liber I., de G. Renard.
 „ 5. Un dușman al poporului, de Henrik Ibsen.
 „ 6. Teșetorii, de Gerhart Hauptmann.
 „ 7. Este omul liber II., de G. Renard.
 „ 8. Nuvele Baba Vodoaia, Dascălul Dumitrache, de Gh. Ghibănescu.
 „ 9. Eminescu Poesii (a 6-a mie tipărită).
 „ 10. Fabule I., de G. Asaki.
 „ 11. Decebal (Nuvele istorică) de I. P. Florantin.
 „ 12. Fabule II., de G. Asaki.
 „ 13. Strigoii, de H. Ibsen.
 „ 14. Schițe și Epigrame, E Herovanu.
 „ 15. Tinerețea lui Ștefan cel Mare, de I. P. Florantin.
 „ 16. Don Cezar de Bazan, de Dumanoir și Denery.
 „ 17. Fabule, de C. V. Carp.
 „ 18/19. Nuvelă originală istorică, publicată de A. Papiu, Odobescu și Densușeanu.
 „ 20. De recitat.
 „ 21. Povești morale, de P. Ispirescu.

Fie-care număr costă 25 fil.

Librăria archidiece-sană.**Povești pentru anul prim școlar.**

Lecțiuni după treptele formale

de

Dr. Petru Șpan.

Se poate procura cu prețul de 1 coronă

de la

Librăria Tipografiei archidiece-sane.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta!

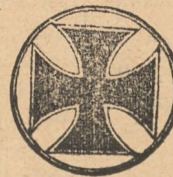
Nu e mijloc secret

vindecă și înviorază

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a se aparat vindecă bole

da împrejurării, că acest vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, tîuituri de ureche, bătăie de inimă, sgăriuri de inimă, asma, auzul greu, sgăriuri de stomac, lipsa poftii de mîncare, răceală la mîni și picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sîngelui și multor altor bole cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — In cancelaria mea se află atestate incurse din tôte părțile lumii cari prețuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori cine pōte examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta” deore-ce „Ciasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă în deosebi.

Prețul aparatului mare e cor. 6.—

folosibil la morburile cari nu sunt mai vechi [128] 22—52 de 15 ani.

Prețul aparatului mic e cor. 4.—

folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Espedite din centru și locul de vânzare pentru țără și străinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42/V.
colțul strada Kálmán.